

Skattedirektoratet
Juridisk avdeling,
Næring, v/Astrid D. Tveter
Postboks 9200 Grønland
0134 OSLO

Oslo, 16. februar 2021

Utdeling fra verdipapirfond med andelsklasser

Det er vanlig praksis blant norskregistrerte verdipapirfond som investerer i rentebærende finansielle instrumenter (gjerne kalt rentefond) at fondet benytter adgangen som er gitt i skatteloven til å dele ut sitt skattepliktige resultat til andelseierne, slik at utdelingen blir beskattet på andelseiernes hånd, som en renteinntekt. Så lenge utdelingen blir beskattet som renteinntekt på andelseiers hånd, oppnår fondet fullt fradrag i inntekten som følge av utdelingen, og unngår således å komme i skatteposisjon.

Den rettslige adgangen for denne praksisen følger av skatteloven § 10 -20 Skattlegging av verdipapirfond og andelseiere, første ledd:

«Verdipapirfond kan kreve fradrag i inntekten for beløp som deles ut til andelseierne. Fradrag kan kreves for den delen av utdelingen som skattlegges som rente hos andelseierne».

Det har blitt stadig vanligere å etablere andelsklasser i verdipapirfond. Andelsklasser er regulert i verdipapirfondloven § 4-5 og i verdipapirfondforskriften § 4-2. Etablering av andelsklasser i verdipapirfond reiser noen problemstillingar knyttet til hvordan skattekostnaden skal fordeles på fondets andelsklasser.

Etter skatteloven er det verdipapirfondet som er skattesubjekt, uavhengig av om det er opprettet andelsklasser i fondet. Samtidig, etter verdipapirfondlovens system, skal kostnader som kan henføres til en andelsklasse ikke belastes andelseiere i en annen klasse. Dette innebærer at skattekostnaden for fondet som sådan må henføres til og belastes den eller de andelsklassene den tilhører, selv om andelsklassen(e) ikke er skattesubjekt:

- Verdipapirfondlovens prinsipp – andelsklasser er subjektet**

Verdipapirfondloven § 4-5 (3): «Dersom et verdipapirfond har andelsklasser, skal ikke andelseiere i én andelsklasse tilgodeses på bekostning av andelseiere i en annen andelsklasse. Kostnader som utelukkende kan henføres til én andelsklasse, skal ikke belastes andelseiere i en annen andelsklasse.»

- **Skattelovens prinsipp – verdipapirfondet er skattesubjektet**

Skattelovens § 2-2 (1): «Plikt til å svare skatt har følgende selskaper m.v. såfremt de er hjemmehørende i riket: (...) e. selskap eller sammenslutning som noen eier formuesandeler i eller mottar inntektsandeler fra, når ansvaret for selskapets eller sammenslutningens forpliktelser er begrenset til selskapets eller sammenslutningens kapital.»

Ulike andelsklasser i et verdipapirfond kan få ulikt skattemessig resultat. Ulikt skattemessig resultat kan oppstå som følge av at ulike andelsklasser belastes ulike kostnader. Som regel er kostnadene knyttet til den godtgjørelsen forvaltningselskapet tar for forvaltningen av fondet, men det kan også tilkomme enkelte andre kostnader, jf. bestemmelserne i verdipapirfondloven § 4-6, som regulerer hvilke kostnader som kan dekkes av fondet. Dermed kan det oppstå tilfeller der fondet har et skattemessig resultat som er høyere eller lavere enn resultatet i en spesifikk andelsklasse. En slik situasjon kan belyses gjennom følgende, enkle eksempel:

Et verdipapirfond har to andelsklasser, A og B. Fondet har et samlet skattemessig resultat på 90, fordelt på 120 i andelsklasse A og -30 i klasse B.

Spørsmålet som da oppstår, og som vi ber om Skatteetatens svar på, er om det er lovlige adgang etter skatteloven § 10-20 (1) til å dele ut et beløp til andelseierne i klasse A (120), som er høyere enn det som er fondets skattemessig resultat (90), og behandle et skattepliktig resultat på fondets hånd (-30), som et fremførbart underskudd, som henføres til andelsklasse B.

I tillegg reiser vi spørsmål om det, etter Skatteetatens oppfatning, er andre regulatoriske begrensninger hjemlet i skattelovgivningen på et verdipapirfonds adgang til å dele ut beløp til andelseierne, og samtidig oppnå fradrag i inntekten for utdelingen, enn det som følger av skatteloven 10-20 (1).

Med vennlig hilsen

Verdipapirfondenes forening - næringspolitikk

Bernt S. Zakariassen
Adm. direktør